DOLOŽKA ZLUČITEĽNOSTI
návrhu zákona s právom Európskej únie

1. **Navrhovateľ zákona:** Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

2. **Názov návrhu zákona:** Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

3. **Predmet návrhu zákona je upravený v práve Európskej únie:**

a) v primárnom práve – Zmluva o fungovaní Európskej únie - čl. 67, čl. 77, čl. 79;

b) v sekundárnom práve

- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 77, 23.3.2016) v platnom znení – gestor: Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR;

- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240 12. septembra 2018, ktorým sa zriaďuje Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1077/2011, (EÚ) č. 515/2014, (EÚ) 2016/399, (EÚ) 2016/1624 a (EÚ) 2017/2226 (Ú. v. EÚ L 236, 19.9.2018) v platnom znení – gestor: Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR;

- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1860 z 28. novembra 2018 o využívaní Schengenského informačného systému na účely návratu neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín (Ú. v. EÚ L 312, 7.12.2018) v platnom znení – gestor: Ministerstvo vnútra SR;

- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1861 z 28. novembra 2018 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému (SIS v oblasti hraničných kontrol, o zmene Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, a o zmene a zrušení nariadenia (ES) č. 1987/2006 (Ú. v. EÚ L 312, 7.12.2018) v platnom znení – gestor: Ministerstvo vnútra SR;

- smernica Rady 2003/86/ES z 22. septembra 2003 o práve na zlúčenie rodiny (Ú. v. EÚ L 251, 3.10.2003; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 19/zv. 6) – gestor: Ministerstvo vnútra SR;

- smernica Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom (Ú. v. EÚ L 16, 23.1.2004; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 19/zv. 6) v platnom znení – gestor: Ministerstvo vnútra SR;

- smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 30. 4. 2004; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 5/zv. 5) v platnom znení – gestor: Ministerstvo vnútra SR;

- smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008) – gestor: Ministerstvo vnútra SR, spolugestori: Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo školstva SR, Ministerstvo zdravotníctva SR;

- smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/98/EÚ z 13. decembra 2011 o jednotnom postupe vybavovania žiadostí o jednotné povolenie na pobyt a zamestnanie na území členského štátu pre štátnych príslušníkov tretích krajín a o spoločnom súbore práv pracovníkov z tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte (Ú. v. EÚ L 343, 23.12.2011) – gestor: Ministerstvo vnútra SR, spolugestori: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR;

- smernica Európskeho Parlamentu a Rady 2014/36/EÚ o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účel zamestnania ako sezónni pracovníci (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014) – gestor: Ministerstvo vnútra SR, spolugestori: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo školstva SR, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Ministerstvo financií SR, Štatistický úrad SR;

- smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/801 z 11. mája 2016 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely výskumu, štúdia, odborného vzdelávania, dobrovoľníckej služby, výmenných programov žiakov alebo vzdelávacích projektov a činnosti aupair (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 132, 21.5.2016) – gestor: Ministerstvo vnútra SR, spolugestori: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo školstva SR;

- smernica Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1883 z 20. októbra 2021 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vysokokvalifikovaného zamestnania a o zrušení smernice Rady 2009/50/ES (Ú. v. EÚ L 382, 28.10.2021) v platnom znení – gestor: Ministerstvo vnútra SR, spolugestori: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo školstva SR;

- rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1105/2011/EÚ z 25. októbra 2011 o zozname cestovných dokladov, ktoré oprávňujú držiteľa na prekročenie vonkajších hraníc a do ktorých možno vyznačiť vízum, a o vytvorení mechanizmu na vytváranie tohto zoznamu (Ú. v. EÚ L 287, 4.11.2011) – gestori: Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR;

c) v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie – napr. v rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-806/18 (ECLI:EU:C:2020:724)
Výrok rozsudku:
Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území, a najmä jej článok 11, sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni právnej úprave členského štátu, ktorá stanovuje, že trest odňatia slobody možno štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý má nelegálny pobyt a voči ktorému bolo konanie o návrate podľa tejto smernice ukončené, uložiť bez toho, aby dotknutá osoba skutočne opustila územie členských štátov, ak je trestne stíhané konanie definované ako nelegálny pobyt s vedomím o zákaze vstupu, ktorý bol uložený najmä z dôvodu, že dotknutá osoba má záznam v registri trestov alebo z dôvodu hrozby, ktorú predstavuje pre verejný poriadok alebo národnú bezpečnosť, pod podmienkou, že trestne stíhané konanie nie je definované vzhľadom na porušenie tohto zákazu vstupu a že táto právna úprava je dostatočne

dostupná, presná a predvídateľná, aby sa zabránilo akémukoľvek nebezpečenstvu svojvôle, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu. a pod.

4. **Záväzky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskej únii:**

a) lehota na prebratie príslušného právneho aktu Európskej únie, príp. aj osobitnú lehotu účinnosti jeho ustanovení – lehota na prebratie smernice (EÚ) 2021/1883 je do 18. novembra 2023, lehota na prebratie smernice 2003/86/ES bola do 3. októbra 2005, smernice 2003/109/ES do 23. januára 2006, smernice 2004/38/ES do 30. apríla 2006, smernice 2008/115/ES do 24. decembra 2010 s výnimkou čl. 13 ods. 4, pri ktorom bola do 24. decembra 2011, lehota na prebratie smernice 2011/98/EÚ bola do 25. decembra 2013, lehota na prebratie smernice 2014/36/EÚ bola do 30. septembra 2016, lehota na prebratie smernice (EÚ) 2016/801 bola do 23. mája 2018;

b) informácia o začatí konania v rámci „EÚ Pilot“ alebo o začatí postupu Európskej komisie, alebo o konaní Súdneho dvora Európskej únie proti Slovenskej republike podľa čl. 258 a 260 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v jej platnom znení, spolu s uvedením konkrétnych vytýkaných nedostatkov a požiadaviek na zabezpečenie nápravy so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie – dňa 24. januára 2024 bolo začaté konanie o porušení povinnosti vedeného podľa čl. 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie pod číslom INFR(2024)0136 pre neoznámenie transpozičných opatrení k smernici Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1883 z 20. októbra 2021 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vysokokvalifikovaného zamestnania a o zrušení smernice Rady 2009/50/ES,
– dňa 13. marca 2024 bolo začaté konanie o porušení povinnosti vedeného podľa čl. 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie pod číslom INFR(2024)2010 z dôvodu nesprávnej transpozície smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/36/EÚ z 26. februára 2014 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účel zamestnania ako sezónni pracovníci;

c) informácia o právnych predpisoch, v ktorých sú uvádzané právne akty Európskej únie už prebraté, spolu s uvedením rozsahu ich prebratia, príp. potreby prijatia ďalších úprav:
- smernica 2003/86/ES bola úplne prebratá do zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- smernica 2003/109/ES bola úplne prebratá do zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- smernica 2004/38/ES bola úplne prebratá do zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, zákone č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov, zákona č. 647/2007 Z. z. o cestovných dokladoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon, zákona č. 321/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 550/2003 Z. z. o probačných a mediačných úradníkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ústavného zákona č. 460/1992 Zb. - Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov;
- smernica 2008/115/ES bola úplne prebratá v zákone č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákone č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, zákone č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, zákone č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, zákone č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákone č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, zákone č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon, zákone č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- smernica 2011/98/EÚ bola úplne prebratá do zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákone č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákone č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákone č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, zákone č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, zákone č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ústavnom zákone č. 460/1992 Zb. - Ústava Slovenskej republiky, zákone č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch, zákone č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície, zákone č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, zákone č. 495/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony;
- smernica 2014/36/EÚ bola úplne prebratá v zákone č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákone č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákone č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce; zákona č. 580/2004 Z. z. zákone o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákone č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, zákone č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok; zákone č. 145/1995 Z. z. zákon Národnej rady Slovenskej republiky o správnych poplatkoch; zákone č. 98/2014 Z. z. o krátkodobom nájme bytu; ústavnom zákone č. 460/1992 Zb. - Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov; zákone č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení; zákone č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov; zákone č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení; zákone č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov; zákon č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov; zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb; zákone č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov; zákone č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov; zákone č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a

doplnení niektorých zákonov; zákone č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov; zákone č. 422/2015 Z. z. o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov; zákone č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov; zákone č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov; zákone č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov; zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok;

- smernica (EÚ) 2016/801 bola úplne prebratá v zákone č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákone č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákone č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákone č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákone č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, zákone č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), zákone č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce, zákone č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy, zákone č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákone č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákone č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákone č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákone č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, zákone č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákone č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákone č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, zákone č. 422/2015 Z. z. o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákone č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

5. **Návrh zákona je zlučiteľný s právom Európskej únie:** úplne.